

**ELINKEINOJEN
KEHITTÄMISSOPIMUS
VUODELLE 2026
TORNION KAUPUNGIN
JA BUSINESS
TORNION VÄLILLÄ**

KH hyväksytty xx.12.2026 xxx§

Tornio

SISÄLLYS

1.	TAUSTAA	3
2.	SOPIMUKSEN TARKOITUS	3
3.	TAVOITTEET	4
4.	TOIMENPITEET	6
4.1	Business Tornio	6
4.2	Yrityspalvelut	6
4.2.1	Yrityksen perustamisvaiheen tuki	6
4.2.2	Yrityksen neuvonta- ja kehittämistyö	6
4.2.3	Yritys- ja toimitilarekisterin ylläpito	7
4.3	Matkailun kehittäminen ja matkailumarkkinointi	7
4.4	Pohjoiskalotin rajaneuvonta	7
4.5	Sijoittumispalvelut	7
4.6	Kehittämishankkeet	8
5.	TALOUDELLISET RESURSSIT 2026	9
6.	HENKILÖSTÖRESURSSIT 2026	9
7.	KEHITTÄMISSOPIMUS JA LASKUTUS	11
8.	ALLEKIRJOITUKSET	11

1. TAUSTAA

Torniossa elinkeinopalveluista ja elinkeinojen kehittämistyöstä vastaa Tornion kaupungin ja torniolaisten yritysten omistama Business Tornio Oy. Yhtiön tehtävänä on elinkeinoelämän kehittäminen ja monipuolistaminen, sekä työllisyyden edistäminen. Toiminnan pääpaino on eri kehitysvaiheissa oleville yrityksille tarjottavat yrityskehityspalvelut. Lisäksi Business Tornio osallistuu yritysten ja yritysten toimintaympäristön kehittämistoimiin toteuttamalla kehittämishankkeita. Business Tornio vastaa Tornion matkailumarkkinoinnista ja matkailun kehittämisestä.

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella Business Tornio Oy tuottaa Tornion kaupungille elinkeino- ja matkailunkehittämispalvelut, sekä toteuttaa osaltaan Tornion kaupungin kaupunkistrategiaa ja yhtiön 2022 alussa laatimaa strategiaa ja toimintasuunnitelmaa:

Business Tornion Arvot

Asiakaslähtöisyys

Haluamme tuntea ja ymmärtää asiakkaidemme, tarpeet ja tavoitteet. Kuuntelemme, autamme ja kannustamme kohti yhteisiä päämääriä. Teemme kaikkemme, että asiakkaamme ovat mieluummin tekemisissä juuri meidän kanssa.

Avoimuus

Viestimme asioista ja palveluistamme avoimesti, tasapuolisesti ja olemme helposti lähestyttäviä. Kommunikointi on vuorovaikutteista eikä asioista tarvitse olla aina samaa mieltä. Rakennamme luottamuksen avoimuuteen perustuen.

Luotettavuus

Teemme mitä lupaamme ja toimimme pitkäjänteisesti. Olemme rehellisiä, luotettavia ja osaamisemme on luottamuksen arvoista. Otamme puoleettomasti huomioon asioiden eri näkökulmat.

Paikallinen Kansainvälinen – Kansainvälinen paikallinen

Olemme yhtä kuin Tornion kaupunki ja torniolaiset yritykset, vahvasti paikallinen, mutta samalla kansainvälinen. Logistisen sijaintimme ja perinteiden ansiosta katseissamme on aina usean maan markkinat ja liiketoimintamahdollisuudet, sekä asiakkaidemme niissä tukeminen.

Yhteistyö ja yhdessä tekeminen

Teemme yhteistyötä ilman rajoja. Ymmärrämme yhteistyön tärkeyden ja teemme sen mahdolliseksi toisillemme ja yhteistyökumppaneillemme. Noudatamme yhteisesti sovittuja pelisääntöjä, arvostamme ja kannustamme toisiamme. Luotamme toisiimme ja annamme sekä otamme vastaan rakentavaa palautetta.

Strategiatorni Business Tornio

Visio, missä haluamme olla strategiakauden pääteeksi 2027.

Strategiset valinnat, missä meidän on onnistuttava

Arvot mihin uskomme.

Missio, miksi olemme olemassa

BUSINESS
TORNIO

Rajatonta kasvupotentiaalia yrityksille

Strategiset toimenpiteet ja mittarit

Strategiset valinnat, missä meidän on onnistuttava

Toimenpiteet ja mittarit.

Rullaava 12kk päivitys

2022 - 2023

BUSINESS
TORNIO

Rajatonta kasvupotentiaalia yrityksille

3. TAVOITTEET

Business Tornion tavoitteena on:

- luoda kilpailukykyinen toimintaympäristö yritystoiminnalle Torniossa
- tukea uusien yritysten, tuotteiden ja palveluiden syntymistä
- kehittää olemassa olevien yritysten liiketoimintaa
- laatia sijoittautumispalveluiden strategia
- houkutella uusia yrityksiä sijoittumaan Tornioon.
- edistää työpaikkojen syntymistä

Yhtiön toiminnan päätavoite on yritystoiminnan lisääntyminen ja uusien työpaikkojen syntyminen Tornioon.

Tulostavoitteet 2026

Uudet yritykset:

- 30% perustettujen yritysten omistajista / yrittäjistä käyttää neuvontapalveluja (PRH:n tilasto)
- 200 neuvontapalvelutapahtumaa

Yritysten kehittäminen:

- 40% yritys- / kehittämistukia saaneista yrityksistä käyttää yhtiön kehittämisen palveluja
- Myönnettyjen kehittämistukien kokonaisvolyymi 500 000€
- 80 kehittämisen palvelutapahtumaa

Sijoittautumispalvelut:

- Yritysalueille sijoittuvia yrityksiä (uusi kiinteistö, vuokraus tai kiinteistön osto)
- Arctio -alueiden (North, West/Kromilaakso, Truck Stop) myynnin käynnistys (6 vuokrasopimusta)
- Suensaari, toimitilapörssin myötä seurataan vapaiden/tyhjien tilojen määrän kehitystä

Tapahtumat ja koulutukset:

- 6 – 7 kpl vuodessa
- osallistujia yhteensä 300 – 500 kpl

Uusien työpaikkojen määrä

- Business Tornion asiakkaina olevissa yrityksissä syntyy lisää työpaikkoja

Asiakastyytyväisyys:

- 4,0 (asteikolla 1-5)

Kansainvälisen matkailun kehittäminen:

- STF (Sustainable Travel Finland) ohjelman (7 askeleen kestävän matkailun kehittämisspolku) aloittaminen ja jatkaminen yhdessä matkailutoimijoiden kanssa.

4. TOIMENPITEET

Business Tornio tuottaa Tornion yrityspalvelut ja käynnistää elinkeinotoimen kehittämishankkeita. Toiminta perustuu yhteistyöhön yritysten, Tornion kaupungin, elinkeinokehitys-, tutkimus- ja koulutustoimijoiden kanssa. Business Tornio hallinnoi, tai osallistuu muiden hallinnoimiin kehittämishankkeisiin. Lisäksi Business Tornio tiedottaa elinkeinoiden kehittämistoiminnasta yrityksiä ja sidosryhmiä.

4.1 Business Tornio

Toimintalinja sisältää osakeyhtiön hallinnon ja talouden johtamisen, sekä tehtävät Tornion elinkeinotoiminnan kehittämisessä.

Kaupungin elinkeinoiden kehittämistyöhön sisältyy myös aktiivinen sidosryhmätyö ja toiminta eri verkostoissa. Business Torniollla on edustus Tornion Yrittäjien hallituksessa. Yhteistyöverkostoista merkittävimpiä ovat Lapin kaivos- ja teollisuuspalveluverkosto, Lapin liiton elinkeinoiden edunvalvontaryhmä, sekä Koulutuskuntayhtymä Lappian ja Lapin Ammattikorkeakoulun yhteistyömuodot (kumppanuussopimus).

4.2 Yrityspalvelut

4.2.1 Yrityksen perustamisvaiheen tuki

Palvelun kohdeasiakasryhmänä on yritystoiminnan käynnistämistä suunnittelevat henkilöt. Palvelu koostuu asiakastapaamisista, joissa:

- kootaan liikeidean perustiedot
- arvioidaan liikeidea
- tuetaan liikeidean kehittämisessä ja yritystoiminnan käynnistämisessä

Perustamisvaiheen tuki kattaa laajemman alkuvaiheen ohjauksen siten, että noin vuoden vanhoille yrityksille tarjotaan erillistä palvelupakettia, jossa käydään alkuvaiheen toteutunut tilanne läpi ja ohjataan mahdollisien korjaustoimenpiteiden kanssa. Samassa yhteydessä tuodaan myös esille kehittämistukien ja niihin liittyvien neuvonta- ja kehittämistyö palvelua.

Vuoden 2026 aikana TE-uudistuksen myötä starttirahalausunto prosessia kehitetään ja yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa syvennetään.

4.2.2 Yrityksen neuvonta- ja kehittämistyö

Yritysten neuvonta- ja kehittämistyö keskittyy erityisesti:

- yritysten liiketoiminnan kehittämisprosessien tukemiseen
- yrityksille tehtäviin kannattavuus- ja rahoituslaskelmiin
- yritysten rahoitushakuprosessien läpivientiin
- markkinointi, viestintä ja verkkotyökalujen hyödyntämisen palveluneuvonta

4.2.3 Yritys- ja toimitilarekisterin ylläpito

Business Tornio pitää yllä Meri-Lapin yritys- ja toimitilarekisteriä. Yritysrekisterissä hakuja voi tehdä toimialan, nimen ja kunnan mukaan. Vuoden 2019 aikana on otettu käyttöön Hakosalo CRM-järjestelmä, meri-lappiyrityshakemisto.fi.

4.3 Matkailun kehittäminen ja matkailumarkkinointi

Business Tornio tarjoaa tukea alueen matkailuyrityksille matkailupalveluiden markkinoinnin ja myynnin edistämistoimenpiteillä. Business Tornio resursoi matkailumarkkinointiin keskittyvän matkailukoordinaattorin, joka vastaa toimenpiteiden suunnittelusta ja toteuttamisesta yhdessä alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. Markkinointitoimet suunnitetaan matkanjärjestäjien ja median kautta kansainvälisille asiakkaille, sekä tehdään lähialue-markkinointia Suomeen, Ruotsiin ja Norjaan.

Matkailumarkkinointiin panostaminen on Business Tornion pitkänlinjan suunnitelma, joka on saanut pohjan jo Tornion Matkailun Master Plan -hankkeen loppuraportista. Loppuraportin yhteydessä matkailumarkkinoinnin toimintamallia suositeltiin jatkokehittäväksi ja että matkailumarkkinointiin tulee budjetoida vuositasolla noin 140 000 €, jotta toiminnalla voidaan ennakoida olevan vaikutusta alueen vetovoiman kehittymiseen ja matkailuelinkeinon kasvuille.

Vuonna 2025 käynnistettiin Visit Tornio-Haparanda ry yhdessä matkailutoimijoiden kanssa ja aktiivista työtä jatketaan 2026. Yhdistyksen tavoitteena on edistää alueen kansainvälistä matkailua.

4.4 Rajaneuvonta Ruotsi-Suomi-Norja

Region Norrbottenin ja Business Tornio tekemän sopimuksen perusteella Pohjoiskalotin rajaneuvonnan toiminta järjestetään Business Tornion alaisuudessa. Pohjoiskalotin rajaneuvonta välittää yksityishenkilöille ja yrityksille kohdennettua, tilannesidonnaista ja ajantasaista tietoa toiminnasta rajan yli, mikä helpottaa niin yksityishenkilöiden kuin yritysten toimintaa. Rajaneuvonta tekee tiivistä yhteistyötä eri sektoriviranomaisten kanssa.

Rajaneuvonnan vuoden 2026 tavoitteena on:

- 2-4 yrityksille suunnattua teematapahtumaa yritysten ilmoittamien tarpeiden mukaan
- 2-4 yksityisille henkilöille suunnattua infotapahtumaa mm. työttömyysvakuutus, verotus, eläkkeet
- Kolmen maan sektoriviranomaisten kontaktihenkilöiden verkostotapaamiset; Vero, Kela/ETK, Eures/TE-toimisto
- Rajaesteiden ratkaisuprosesseissa vaikuttaminen
- Osallistutaan Suomessa ja Ruotsissa järjestettäviin rekrytointitapahtumiin, joissa voidaan markkinoida Rajapalvelua työnhakijoille ja yrityksille

Pohjoiskalotin neuvosto on hakenut Interreg hanketta, jota ei ole vielä hyväksytty. Jos hanke hyväksytään, tulee se vaikuttamaan Rajaneuvonnan työntekijöiden töihin.

4.5 Sijoittumispalvelut

Business Tornio laatii ja ylläpitää sijoittautumispalveluiden strategiaa, jossa huomioidaan eri liiketoiminta-alat ja parhaiten eri aloille sopivat alueet. Keskeisimmät markkinoivat alueet ovat Torppi, Kromilaakso, Arctiot ja keskusta, joihin markkinointia kohdistetaan.

Sijoittautumispalveluiden tavoitteena on laajentaa koko kaupungin palvelutarjontaa ja

yrityskantaa ja edesauttaa työllistymistä. Uusien Arctio –alueiden Invest In -työtä jatketaan edelleen vuoden 2026 aikana ja tavoitteena on saada kaavoitusprosessin puitteissa avattua neuvottelut ja investointipäätökset avaintoimijoiden kanssa alueelle sijoittautumisesta.

Business Tornio vastaa kohdennetusta alueiden markkinoinnista valituille liiketoiminta-aloille ja yrityksille. Business Tornio käy alueen keskeisimpien toimijoiden kanssa aktiivista vuoropuhelua siitä, että mitkä toimijat tai millaiset toimialat täydentävät ja parantavat alueella toimivien yritysten kilpailukykyä.

Business Tornion sijoittumispalvelut auttavat yrityksiä, jotka haluavat sijoittua Tornioon ja etsii yritykselle eniten lisäarvoa tuottavat osaajat, kumppaniyritykset, korkeakoulut sekä tutkimus- ja teknologiaorganisaatiot yhdessä verkoston muiden asiantuntijoiden kanssa. Business Tornio auttaa yritystä selvittämään yhteistyömahdollisuuksia ja tutustuttaa yrityksen potentiaaliin kumppaneihin.

Business Tornio jatkaa vuonna 2026 edelleen toimitilapörssin kehittämistä ja markkinointia, jonka kautta löytyvät Tornion kaupungin myytävät ja vuokrattavat kaupan ja teollisuuden tontit. Tonttien lisäksi palvelusta löytyy yksityisten ja yritysten omistamat kiinteistöt, jotka ovat myytävänä tai vuokrattavana. Ilmoittaminen palvelussa on ilmoittajalle veloituksetonta palvelua, jonka tavoitteena on varmistaa, että palvelu kattaa mahdollisimman laajasti tarjolla olevat toimitilat. Vuoden 2026 aikana toimitilapörssin toimintaa pyritään vahvistamaan Business Tornion pro-aktiivisella toiminnalla vuokranantajien suuntaan.

4.6 Kehittämishankkeet

Tornion matkailun kansainvälisen kilpailukyyn kehittämishanke

Hankkeen tavoitteena on kehittää Tornion kansainvälisen matkailun kilpailukykyä kokonaisvaltaisesti. Erityisesti halutaan kehittää päämarkkinoiden laajentamista, paremmin maksavan asiakaskunnan saavuttamista ja ympärivuotisuuden kehittymistä. Hankkeen tärkeimpiä tuloksia ovat: kilpailukykyanalyysi, markkinatutkimukset, yleistason Tornion matkailualueen investorimateriaali, kohdennettujen kehitysalueiden kehittämissuunnitelmat, yhteistyömalli ja toimenpidesuunnitelma.

Pk2030 – Taitoa, markkinoita ja mahdollisuuksia tulevaisuuden liiketoimintaan

Meri-Lapin rakennemuutos on heikentänyt perinteisiä markkinoita, mutta alueelle avautuu uusia mahdollisuuksia vetytaloudessa, Nato-yhteistyössä ja kaksikäyttötuotteissa. Pk-yrityksiltä puuttuu kuitenkin osaamista erityisesti kaupallistamisessa, myynnissä, markkinoinnissa ja hallitussa kasvussa.

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa yritysten uudistumista ja kasvua tarjoamalla tietoisuutta, valmennuksia ja työpajoja uusista markkinoista, liiketoimintaosaamisesta sekä työnantajayrittäjyyteen siirtymisestä. Kohderyhmänä ovat yksinyrittäjät, mikro- ja pk-yritykset.

Hankkeen tuloksena yritysten osaaminen, kilpailukyky ja kasvuhalukkuus paranevat, syntyy uusia työpaikkoja ja yritykset pystyvät hyödyntämään rakennemuutoksen tuomat mahdollisuudet.

Hanke täydentää aiempia ÄRM-toimia ja hyödyntää alueverkostoja (AICE, BotH2nia, Verso Energy) sekä tekee yhteistyötä Lapin puolustus- ja Nato-teemaisten hankkeiden kanssa.

Digitalisaatio logistiikan ja kaupan kasvussa

Hankkeessa edistetään digitalisaation hyödyntämistä logistiikka- ja kauppa-alan kehityksessä alueella. Hanke vahvistaa Meri-Lapin logistiikka-alan TKI-toimintaan liittyviä valmiuksia sekä tukee PK-yrityksien valmiuksia pienentää heidän hiilijalanjälkeään erityisesti koneiden ja ajoneuvojen osalta hyödyntämällä digitalisaatioon ja dataan liittyviä toimintoja.

Hanke edistää elinkeinoelämän kilpailukykyä ja kansainvälistä saavutettavuutta HaparandaTornio-alueella, joka on yksi pohjoisen tärkeimmistä logistisista solmukohdista ja kaupankäynnin keskuksista.

Hankehakemus on jätetty, mutta sitä ei ole vielä hyväksytty.

Näiden lisäksi Business Tornio mahdollisesti aloittaa ensi vuonna uusia hankkeita riippuen miten edellä mainitut hankkeet loppuvat. Mahdolliset hanketulot on huomioitu arvioimalla ne myös vuoden 2026 tulorahoituksessa.

5. TALOUDELLISET RESURSSIT 2026

Business Tornion tulorahoitus muodostuu:

- Tornion kaupungin kanssa tehtävän kehittämissopimuksen perusteella tapahtuvasta laskutuksesta 550 000 €.
- Region Norrbottenin kanssa tehtävän sopimuksen perusteella tapahtuvasta laskutuksesta 209 000 €
- hankerahoituksesta 320 000 €
- asiantuntijapalvelujen myynnistä 10 000 €
- Yhteensä 1 089 000 €

Tornion kaupungin osuus yhtiön tulorahoituksesta on 50,5 %

Business Tornion kulut pääkohdittain ovat:

- palvelut ja materiaalit, sekä projektimenot ml. hankkeiden omarahoitusosuudet 350 000 €
- henkilöstökulut 540 000 €
- muut kulut 199 000 €

6. HENKILÖSTÖRESURSSIT 2026

Business Tornio Oy toteuttaa edellä mainitut toiminnot seuraavalla henkilöstöllä:

Toimitusjohtaja Tero Siivola

- o Business Tornion toiminnan ja talouden johtaminen, yhtiön strategian johtaminen, kaupunki- ja elinkeinostrategian toteuttaminen, vuosittaisen toimintasuunnitelman ja talousarvion laatiminen sekä toteutumisen seuraaminen, toimintakertomuksen laatiminen, kehittämissopimuksen laatiminen, elinkeinoelämän kehittämishankkeiden valmistelu, sijoittumispalvelut, sidosryhmätyö, edunvalvonta, Invest in markkinointi

Yrityskehittäjät Miikka Laitinen ja Karoliina Pietikäinen

- o aloittavan yrittäjän neuvonta, yritysten kehityshankkeiden määrittely ja läpivienti, yritysten avustaminen tukirahoituksen saamisessa, yrittäjävaihdokset, työllistymispalvelut, elinkeinoelämän kehittämishankkeiden valmistelu ja toteuttaminen. Projektityö, projektien hallinnointi, projektien vetäminen ja toiminnan kehittäminen.

Hallintokoordinaattori Heidi Lampela

- o hallinnon tuki, asiakaspalvelu, laskutus ja taloushallinto, viestintä, yritys- ja toimitilarekisterin ylläpito, arkistointi, projektisihteerin tehtävät hankkeissa

Matkailukoordinaattori Anni Lamomprom

- o Alueen yhteisen imagon ja markkinointistrategian, sekä markkinoinnin toimintamallin ylläpito yhdessä yritysten kanssa.
- o Matkanjärjestäjä ja media yhteistyö, vierailujen järjestäminen, messut ja markkinointitilaisuuksissa edustaminen.
- o Yritysten avustaminen kaupallistettavien tuotteiden ja palveluiden kehittämisessä ja markkinoille saattamisessa.
- o Sisällöntuotantoa ja ylläpitoa sähköisissä kanavissa.
- o Markkinointimateriaalin ja toimenpiteiden suunnittelu

Markkinointiasiantuntija, Tiina Vähä

- Kehittää Business Tornion brändiä ja alueen yritysten kanssa tehtävää yhteistä markkinointikonseptia niin rakentamisen ja metalliteollisuuden kuin myös ”Meän Kauppapaikka” konseptien puitteissa. Tuottaa yhteistyössä muiden Business Tornion asiantuntijoiden kanssa ”400 yritystarinaa Tornioista” viestintä ja markkinointityötä. Auttaa aloittavia yrittäjiä markkinoinnin ensivaiheissa ja sisällön määrittelyssä.

Koordinaattori, Riikka Juntti

- Pohjois-Kalotin rajaneuvontapalvelujen tuottaminen yksityisille ja yrityksille

Viestintäasiantuntija, Jenna Laitinen

- Kehittää Pohjois-Kalotin rajaneuvontapalvelujen viestintää ja brändiä.

7. KEHITTÄMISSOPIMUS JA LASKUTUS

Tornion kaupungin kanssa tehtävä kehittämissopimus vuodelle 2026 on 550 000 € +alv 25,5%.

Kehittämissopimus maksetaan kahdessa (2) erässä vuodelta 2026. Kehittämissopimuksen maksuaikataulu on seuraava:

275 000e + alv 25,5% 15.1.2026
275 000e + alv 25,5% 15.5.2026

Kehittämishankkeiden takapainotteiset maksatukset voivat aiheuttaa likviditeettiongelmia sopimuskaudella. Tornion kaupunki sitoutuu tarvittaessa järjestämään Business Tornio Oy:lle kassalainaa. Business Tornio Oy minimoi lainoitustarpeen.

Vuoden 2026 kassanhallinta budjetin mukaisesti kehittämissopimus maksetaan kahdessa erässä, jonka avulla tarvittavien kassalainojen määrää voidaan minimoida. Vuoden 2026 aikana on voi olla mahdollinen tarve erilliselle kassalainalle, jonka tarve, suuruus ja ajankohta tarkentuvat ensimmäisen vuosipuoliskon aikana hankkeiden rahoituspäätösten myötä.

8. ALLEKIRJOITUKSET

Torniossa xx.12.2025

Tornion kaupunki

Olli Rainio
kaupunginhallituksen pj.

Torniossa xx.12.2025

Business Tornio Oy

Tero Siivola
Toimitusjohtaja

